

משרד האוצר

פלטפורמות תיווך אשראי P2P (השקעות והלוואות המונים)

תכליות הרגולציה

1. הגנת הצרכן.
2. תחרות (הקטנת הריכוזיות).
3. יציבות משקי הבית.
4. יציבות המערכת הפיננסית.
5. מניעת הלבנת הון.

שיקולי המפקח (ס' 3 לחוק)

- יצירת סביבה אמינה, בטוחה ויציבה למתן שירותים פיננסיים בידי נותני שירותים פיננסיים, הפועלת בהתאם לכל דין;
- קידום עניינם של הלקוחות של נותני השירותים הפיננסיים;
- קידום התחרות בתחום השירותים הפיננסיים;
- עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בתחום השירותים הפיננסיים;
- המדיניות הכלכלית של הממשלה;
- הגברת הנגישות לשירותים פיננסיים;
- הגברת שקיפות המידע ונגישות המידע ללקוחות נותני שירותים פיננסיים;
- קידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית.

פלטפורמות לתיווך באשראי - P2P

- הסדרת מתן אשראי חוץ בנקאי המתבצע באמצעות מערכת המתווכת באופן מקוון בין מלווים ללווים שהם יחידים
- מפעיל המערכת אינו נושא בסיכון אשראי, אלא מתווך בלבד
- בנוסף לתיווך, מפעיל המערכת אחראי על חיתום וכן על הליכי גבייה
- שני סוגי רשיון: (1) בסיסי (2) מורחב
- מערכת חברתית לתיווך באשראי – מתווכת במתן הלוואות חברתיות שאינן נושאות ריבית; מגבלה על היקף הלוואה - עד סך 100,000 ₪ ללווה בשנה או סכום אחר שקבע שר האוצר.

רישיון בסיסי או רישיון מורחב

רישיון מורחב	רישיון בסיסי	
<p>תנאי לעיסוק בהיקף פעילות נרחב – צבר אשראי העולה על 25 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע שר האוצר ;</p> <p>”צבר אשראי” - סך כל חובות הלווים למלווים במערכת, בתוספת סך כל כספי המלווים שהועברו לבעל הרישיון ושטרם הוקצו כהלוואות.</p>	<p>תנאי לעיסוק.</p>	<p>מתי?</p>
<p>תאגיד, שהתאגד ונרשם בישראל, אשר בית המשפט לא מינה לו כונס נכסים ולא ציווה על פירוקו, ולפחות נושא משרה אחד בו הוא אזרח או תושב ישראל + עמידה בדרישות ממשל תאגידי.</p>	<p>1. יחיד שהוא בגיר, אזרח ישראלי או תושב ישראל, שלא הוכרז פסול דין ולא ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל; לא הורשע בעבירה בישראל או מחוץ לישראל שמפאת מהותה אינו רשאי לעסוק בתיווך אשראי, ולא עומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור</p> <p>2. תאגיד, שהתאגד ונרשם בישראל, אשר בית המשפט לא מינה לו כונס נכסים ולא ציווה על פירוקו, ולפחות נושא משרה אחד בו הוא אזרח או תושב ישראל</p>	<p>למי?</p>
<p>₪ 100,000</p>		<p>הון מזערי נדרש</p>
<p>מבקש הרישיון לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לעסוק במתן שירותים פיננסיים, וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי, ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו; בנושאי המשרה של מבקש הרישיון מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה של נושא משרה בבעל רישיון; בבעל שליטה ובבעל עניין במבקש הרישיון מתקיימים התנאים לקבלת היתר; כספי ההלוואות וכספי החזר האשראי ינוהלו בחשבון נאמנות; מתווך אשראי לא יעסוק במתן אשראי (ניגוד עניינים), אלא באישור המפקח.</p>		<p>דרישות נוספות</p>

בישיבה 1 התבקשנו להציג את נתונים

1. ניתוח תיקי אשראי בבריטניה וארה"ב שניתנו באמצעות פלטפורמות למימון

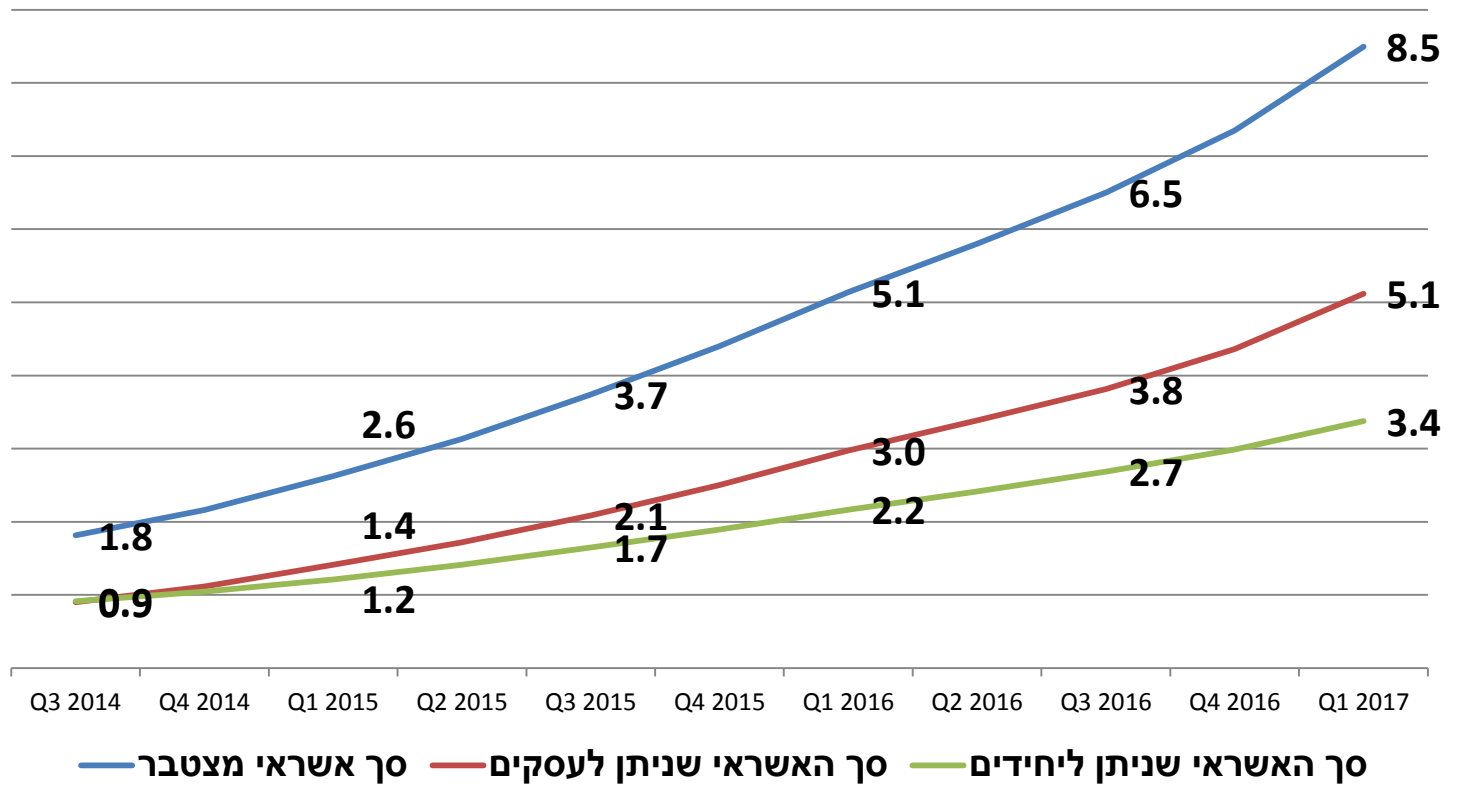
המונים

2. היקף האשראי הצרכני בחלוקה לאשראי בנקאי וחוץ בנקאי

3. גובה האשראי הצרכני במערכת הבנקאית שנמצא בפיגור

אשראי שניתן באמצעות P2P 8 הגדולות בבריטניה

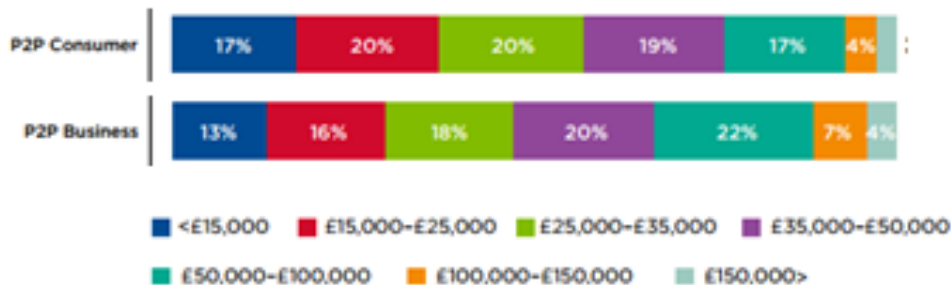
מקור: Peer-to-Peer Finance Association

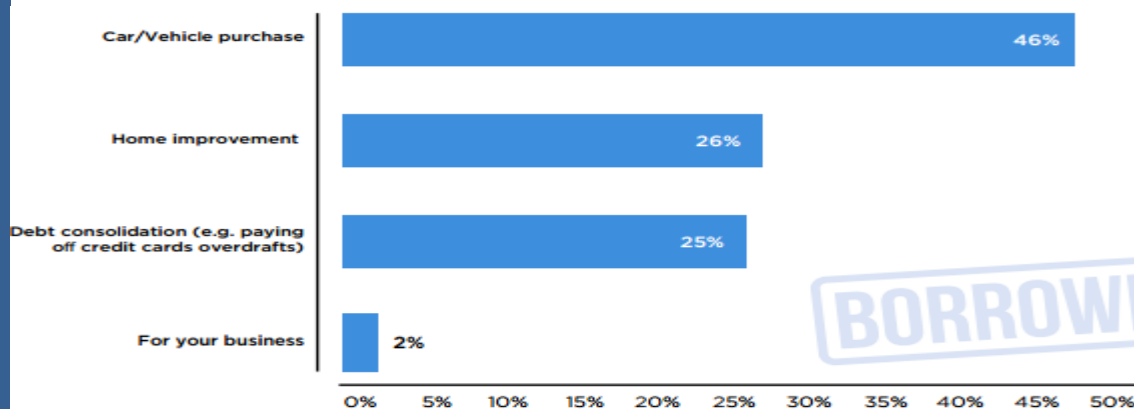
שמונה P2P הגדולות בבריטניה

מיליארד ליש"ט עד יום 31.3.17	3.4	סך האשראי שניתן באמצעות P2P ליחידים
מיליארד ליש"ט עד יום 31.3.17	5.1	סך האשראי שניתן באמצעות P2P לעסקים
מיליארד ליש"ט ביום 31.3.17	1.5	יתרת האשראי ליחידים
מיליארד ליש"ט ביום 31.3.17	2	יתרת אשראי לעסקים
מיליארד ליש"ט	1.1	אשראי שניתן ליחידים במהלך 2016
מיליארד ליש"ט	1.8	אשראי שניתן לעסקים במהלך 2016
ליום 31.3.17	181,000	מספר מלווים
ליום 31.3.17	383,000	מספר לווים, יחידים
ליום 31.3.17	37,000	מספר לווים, עסקים

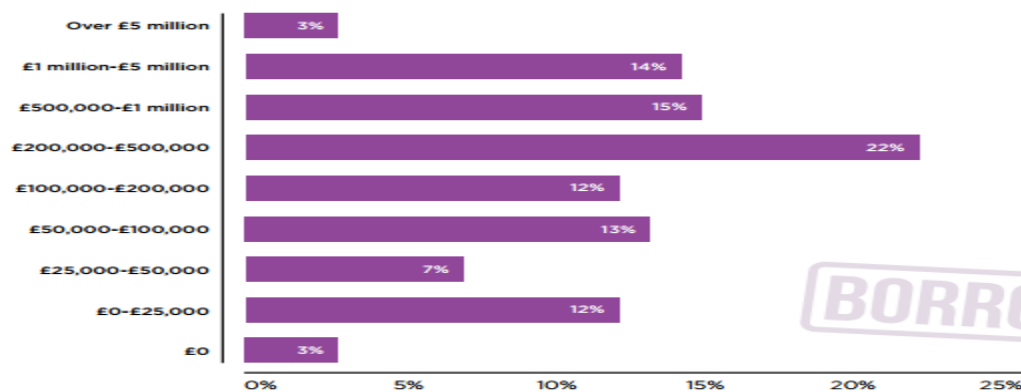
מקור: Peer-to-Peer Finance Association

הכנסה שנתית ממוצעת של מלווים

מטרות ההלוואה שניתנו באמצעות P2P: ליחידים

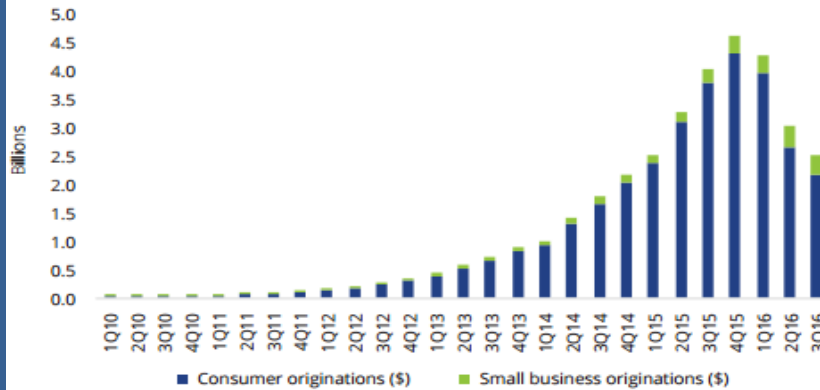
מחזור עסקים שקיבלו הלוואות באמצעות P2P

מקור: מחקר אוני' קיימברידג'

ניתוח אשראי בארה"ב שניתן באמצעות P2P

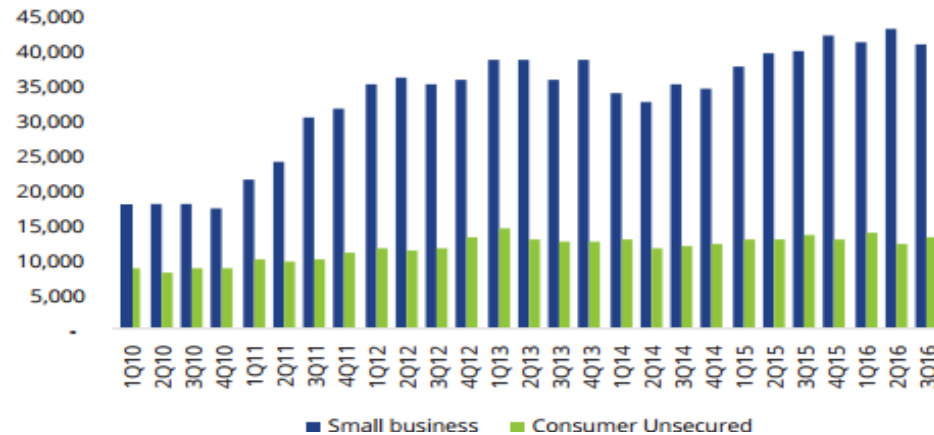
Figure 4: Marketplace lending originations by quarter (\$ billions)
(Cumulative total in the USA since 2007 is \$35.7 billion)

Source: Orchard

משנת 2007 עד 2015, פלטפורמות P2P בארה"ב תיווכו באשראי כ-36 מיליארד דולר. באותו זמן ניתנו כ-3.7 טריליון דולר בהלוואות צרכניות באמצעות כל המוסדות בארה"ב.

Figure 7: Average marketplace lending loan size (\$)

הלוואה ממוצעת באמצעות P2P: לצרכן - 10,000 - 15,000 דולר לעסק ~ 30,000-40,000 דולר

מקור: מחקר Deloitte

היקף האשראי צרכני בישראל

1. היקף האשראי הצרכני בישראל (ללא דיור) **במערכת הבנקאית** על בסיס מאוחד (כולל חברות כרטיסי האשראי) - 158 מיליארד ש"ח. מתוכו, 1.2 מיליארד ש"ח (0.76%) הוא אשראי הנמצא בפיגור, כולל חריגות ממסגרת אשראי.

מקור - עיבוד של הפיקוח על הבנקים לדוחות כספיים לציבור של הבנקים, נתונים ליום 31 בדצמבר 2016

2. מקורות חוץ בנקאיים מתועדים

ממשלה: אשראי מוכוון שלא לדיור – 4.8 מיליארד ש"ח

מוסדיים: הלואות שלא לדיור – 9.6 מיליארד ש"ח

מקור – בנק ישראל, החטיבה למידע ולסטטיסטיקה